

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmészekebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Még egyszer az új választások.

Debreczen, aug. 26.

Az ellenzéki politikusok folytonosan egy Damokles-kardot éreznek fejeik fölött: az országgyűlés idő előtt való fölmozdítását. Ez kergette bele őket az idő előtt való korteskedésbe, választási mozgalmakba s a kormány ellen való kifakadásuk egy részébe. Ez zavarta meg nyári üdülésüket, babéraikon való gondtalan pihenésüket.

Nos, hát most megkapták a megnyugtatót. Szavahihető oldalról az a kommüniké röppent ki, hogy a ciklus befejezése, vagy az idő előtt való felmozdítás — kizárólag „a z e l l e n z é k t ő l f ü g g.” E kérdésnek sorsa a tisztelt tuloldali pártok kezébe van letéve. Magatartásuk lesz döntő a kormány elhatározására. Ha a nyugodt, tárgyilagos tanácskozásokat lehetővé teszik, kihuzzuk az egész időt február közepéig: ha obstruálnak U g r o n n a l, vagy junktimoznak a nemzeti párttal, egyszóval: ha a kormány azt látja, hogy a munkát készakarva megnehezítik, vagy pláne megakadályozzák s az ügyek menete elé puszta párttaktikából és ellenszenvből mesterséges akadályokat gördítenek: akkor ez az országgyűlés meghalt, mielőtt végórája ütött volna. „Az ellenzék től függ.”

Erre pedig valószínűleg azt fogják hirdetni, hogy ez az elmés találmány leplezett szájkosár akar lenni az ellenzék számára. Előre halljuk a szinpadai meny-

dörgéseket a szólásszabadság védelmében s az alkotmánytani fejtegetéseket a kormányfenyegetések veszedelmességéről. — Mert az ellenzék azt szeretné, hogy a kormányra éhezett kecske is jóllakjék, a ciklus hátralevő káposztája is megmaradjon. Ők pedig csak úgy tudnak jóllakni, ha a parlamenti életet minden lehető rakoncátlankodásra fölhasználhatják. S különösen nagy étvágyuk lehet épen most, midőn a közelgő új választásokra elő kell készíteni a talajt.

Hát, ha ilyes indokokat imputálnak a kormánynak, merőben téves utakon járnak. Eltekintve attól, hogy a komoly magaviselet s a képviselői alkotmány érdekeinek tisztelben tartása minden ellenzék től szintén állandóan megkövetelendő, a jelen pillanatban különleges indokok is forognak fönn arra nézve, hogy ok nélkül ne vesztessük az időt. S mi több, ez okok bekövetkezése is az ellenzéknek tulajdonítható. Kizárólag az ellenzéki pártok eddig tanúsított magatartása az oka annak, hogy ennyire körmünkre égett a gyertya.

Mert oda égett. Rövid az idő s aránylag sok az elintézni való. Ezért kívánatos, hogy az ellenzék ne haza beszéljen, hanem a tárgyhoz. Ezért tartjuk természetesnek és minden egyéb mellékes indoktól tisztának azt az illetékes körökből kiszivárgott nézetet, hogy ez országgyűlés élete „az ellenzék től függ.”

Ami az időt illeti, hiszen azt már

mindnyájan tudjuk, hogy a mandátum a jövő februárban jár le. A munkára nézve is tájékozva vagyunk. Az igazságügyi reformokat a kormány ígérete és a közönység sürgetése és érdeke, az évi költségvetést és a kiegyezési tárgyalásokat törvényeink teszik halaszthatatlannak. Az országgyűlés új költségvetés nélkül föl nem osztható, a vámszerződés, ha az új alku nem sikerül, ez év végén lemondandó. Tehát mind fontos, sürgős, elodázhatlan ügyek.

Még leginkább a vámszerződést lehetne a sorozatból kivenni s ez év végén a fölmondást megtenni. Lehet, hogy erre is kényszerülünk, de ha az időből kifutja, mégis jó volna mindkét félre nézve az előzetes megegyezés, ami a törvényhozás nélkül nem történhetik. Az igazságügyi reformok nem tehetők félre, mert azok iránt a kormány már ismételtlen csaknem kötelezettséget vállalt, sőt az ellenzék részéről szemrehányásokban is részesült, hogy csak mindig igéri, de nem teljesíti, mintha bizony eddig is nem a tuloldalon tapasztalható időfecsérlések késleltették volna. De későbbre se halaszthatók, mert ha a kormány a sorrendet megváltoztatva, a költségvetés utánra hagyná, az ellenzék volna az első a szemrehányással, hogy ime a kormány újra megszegte ígéretét a gyanúsítással, hogy ime a kormány csakugyan azért siet a költségvetés sel, hogy aztán az or-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Leánysziv.

Ketten szerettek egy leányt . . . . A lány meg mindkettőt szerette. Vagy egyiket sem? . . . .

Feltűnően — s még feltűnőbben kaczer volt a fiatal Edith. Mint a gazdag birtokos: alsó és felső tekefalvi Teke Gábor egyetlen becézett gyermeke, folyton körül volt rajongva a közeli és távoli vidék aranyifjusága által — ő pedig mulatott és kaczerkodott sorba mindahánnyal — sőt ha megessett néha, hogy a szép kastély óriás termei nem viszhangzóttak a mulatók zajától, ha a szép Edith unatkozott — felkereste a czimertermet s ott is kaczerkodott a daliás ősökkel, büszke leven télkel . . . Megmosolyogta őket sorba — s ment tovább.

Nem volt más vágya, minthogy az egész férfivilágot lábainál tudja — kaczer-ságában, hiúságában egész önimádásig ment.

Amint végig járta a czimertermet minden képnél megállott — és mindegyikre volt egy cynikus megjegyzése, s addig nézte, mosolyogta míg azt hitte — hogy meghódította. akkor kikaczeragta és tovább ment. Cseppet se csodálkozott volna, ha ősei közül bármelyik — ifju, öreg avagy nőgyűlölő — szóval a legmögörvább őse is keretétől megválva fel-támadna, s ezt csak azért tenné, hogy neki hódoljon s őt imádja, sőt azon bámult, hogy ez mindaddig nem történt meg.

Kemény fiuk lehettek e délczeg lovagok, hogy az ő epedő tekintetének — két gyönyörű szeméből feléjük sugárzó fénynek ellent tudtak állni . . . nem vakította őket e csudás fény, nem sűtötték le tekintetüket — farkasszemet néztek a szép Edithtel — merőn. Hja a régiak! Más emberek voltak azok. Más világ, más élet volt akkor, a mostani korcs genyryk nagyon is gyenge szívet dobogásba hozza egy pár szép szem erős tekintete — míg a régi délczeg leventék, csatanyert hősök pánzcélozott kebele egy gyenge lányka hamvas arczért epedt. Azért küzdtek — csatáztak s ha elnyerték az imádott kezét, — meg is őrizték azt életük végéig . . . Milyen más világ is volt akkor! . . .

Hallott ő is már ilyesmit mesélni atyjától, — hallotta lelkesült szavait, ha nejeéről beszélt — kit Edith nem ismert soha. S ha barátai kérdezték, miért nem ad Edithnek anyát, könyvet törült ki szeméből s szomoruan mondta: „Edithnek csak egy anyja — nekem csak egy nőm lehet. Ő meghalt, de emléke hiven él s élni fog örökké! . . .” Megesőkolta ilyenkor Edith homlokát s aztán ment ismét minden a régiben. Ugy mondták, Edith nagyon hasonlított édes anyjához — világos hajával, hamvas arczával — mosolygó szemével — csak hogy az anyja jó volt — szelid — Edith szivtelen — kaczer.

Edith csak atyját és önmagát szerette — szent előtte csak anyja emléke volt. Más nem gyakorolt behatást lényére. Igen csak lényére — nem szívére — mert az nem volt neki. Szíve helyét egy csudás fénylő — de kemény drágakő — gyémánt foglalta el, mely csak az

anyai szeretet tüzében olvadhatott volna. De az anyja még holtan is magának tartotta e szívet. — Egy rege is volt erről a köznép száján, hogy az urasszony elvitte a menyországba magával a lánya szívet.

Edith végigkaczerkodott már az ősök képeivel mind — s most egy sűrű fátyollal bevont képhez ért, melyből csak a gyönyörű porret átható aranyozása kandikált elő.

— No, ki vagy te dicső rokon, hogy szeméremesen fátyolt vonsz szépséges szemeidre? Vagy oly gyáva voltál éltedben, hogy most nem bírod elviselni dicső őseid szemrehányó gunyos tekintetét? Szép urfi, ne félj! én nem bántalak — ne félj! nincs kard kezemben, nem gyilkolok, csak éltetek a szemem sugárral.

Engedd, hogy téged is meghódítsalak, engedd, hogy szembe nézzek veled szépséges rokon! — s kihívó mosoly kíséretében tépte le a sűrű fátylat az általa elfödött képről.

Rátérintett — és egyet fordult vele a világ — lábai mozogni kezdtek, az a kis gyémánt darab a szíve helyén s mintha megmozdult volna! . . . Térdei megcsuklottak s a földre hullva zokogott: „anyám! „anyám!” — s az a szép szőke asszony csak mosolygott — oly szendén, jószágosan; — arany haját glóriával övezte az arany-kereten megtört nap-sugár, mely lassan tovább vonul — végig simul langy melegével a térdelő leány átszellemlő arcán — végig az ősök hosszu során, még egy bucsucsókot szórva az aranyos keretre — elvonul — s méla, csendes lesz a nagy terem — csendes és sötét.

A kastély óriás parkjából a zene mámo-

szágyulást idő előtt haza küldhesse. Tehát a viszonyok mindenkép úgy alakultak, hogy a még hátralevő rövid idő munkaanyagának sem mennyiségén, sem sorrendjén nem igen lehet változtatni, hanem azon kell igyekezni, hogy lehetőleg mindent elvégezzünk.

Ha ez nem sikerülne, ennek csak az ellenzék lehetne az oka. A kormány az igazságügyi reformokkal készen várja az újra összegyűlő képviselőházat, a mely azonnal munkához foghat. A költségvetéssel is elkészült annyira, hogy a pénzügyminiszter mindjárt az első ülések egyikén megteszi előterjesztését. S a míg a bünvádi eljárást tárgyalják, addig a pénzügyi bizottság is elkészülhet jelentésével úgy, hogy a törvényhozás nyomban és egyhuzamban tárgyalhat tovább. Ez alatt pedig a kiegyezés is oda érik, hogy a döntő forum végezhet vele.

Mindez jól ki van számítva és sikerülhet is, ha . . . Igen, ha ez a „ha” is beválik a jobb föltevés szerint. Ha az ellenzék eredményekbe fekteti az az ambícióját, nem parlamenti botrányokba, párttaktikába és korteskedésekbe. Amit annyival is inkább remélünk is most, az új választások küszöbén, mert a szünet alatt tapasztalhatta országszerte, hogy a korteskedésekre nagyon szerencsétlenül választana oly parlamenti viselkedést, amint nem régg excellált. A közvélemény torkig van az idő pocskolásával s az oly jelenetekkel, amilyenekben az utóbbi időben részünk volt.

Ily körülmények közt teljes joggal hárihatjuk a legközelebbi idő fejleményeiért a felelőséget kizárólag az ellenzéki pártokra s nyugodtan várhatjuk azt a közel eső pillanatot, amikor a közvélemény mindnyájunk fölött ítélni fog.

ritó hangja hat el a lány füléhez — vendégek érkeztek s őt már bizoonyal keresik. Kegyelettel teszi a fátyolt anyjának mosolygó vonásaira, — körültekint még egyszer a teremben honnan az ősök mintha most már barátságosabban néznének a gögös lánykára, mintha protektori jó akarattal bölintgatnának mindig felé . . .

Edith letörülte könnyeit s oly imaszerű vágygálat tekintett a fátyolos kép felé, melyből mintha láthatatlan tömjén szállna . . . későn tette össze két picziny kezét s halkán rebegte:

— „Anyám légy velem!”

Edith gyorsan kész volt estélyi öltözékével. Elragadóan szép volt ez este — habkőnyű fehér ruhát viselt, hajában sötét vörös rózsákkal. (Ilyennek látta anyját is a festményen.)

Atyja kérdéseire megnyugtató válasza az volt, hogy soká késelt az öltözésben; (pedig ily gyorsan talán még soha sem öltözött) — az atya mosolyogva csókolta meg az ő kis „hiu” leányának homlokát.

Csakhamar körülvették Edithet, e teljes pompájában ragyogó csillagot — mint őt környezete nevezte — s kacagott mindenkivel . . . mindenhez volt egy-egy szava a szeretetreméltó házikisasszonynak. Aztán csapatokra oszlott a mulató kompánia. Táncoltak, dohányoztak, ittak ettek és kártyáztak, mulattak mind, ki-ki a maga módja szerint.

Edith végre kissé szabadabban nézhetett körül. Tiboron és Jenőn kívül nem volt más mellette. Ez a két barát szerette egymást nagyon. Halálba mentek volna egymásért s mindketten a leányért.

Politikai hírek.

A költségvetés a király előtt.

A király tegnap délután egy órakor fogadta külön kihallgatáson Bánffy Dezső báró miniszterelnököt és Lukács László pénzügyminisztert, a kik előterjesztették az 1897-ik évi költségvetési előirányzatot. Lukács pénzügyminiszter már ma Budapestre érkezik, Bánffy Dezső báró azonban az egész héten Bécsben marad.

Miniszterek Bécsben.

Bánffy Dezső báró miniszterelnökön és Lukács László pénzügyminiszteren kívül még Bécsbe érkeztek Josik Samu báró, a király személye körüli miniszter és Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, a ki Gasteinból utazott fel; ma megérkeznek Budapestről Perczel Dezső belügyi, Darányi Ignác földmívelési és Daniel Ernő kereskedelmi miniszterek is, hogy jelen legyenek a csár fogadásánál.

A kuriai bíráskodás a főrendiházban.

A főrendiház közjogi és törvényhozásügyi bizottsága szeptember hó 1-én, kedden délelőtt 11 órakor tartandó ülésében veszi tárgyalás alá az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslatot.

Marakodó martirok.

A román nemzetiségi párt matadorjai között a szakadás már teljes és az egykori bajtársak Ratiu és Lucaciu a legtrivialisabb kifejezésekkel folytatják egymás ellen a tollharcot. A Tribuna egész hasábkot szentel az aktuálissá vált Lucaciu-kérdésnek és az egykor az egekig magaslat „vértanú”-t úgy állítja oda olvasói elé, mint olyan gyarló embert, akit mások dirigálnak tetszésük szerint. Lucaciu pedig a Revista Orastiei című lapban neki megy Tribuna-nak és ostorral kezében fenyegeti Ratiu-t és társait, sőt egyenesen kijelenti, hogy most megérkezett annak ideje, hogy akcióba lépjen és kiűzze a kufárokat a romanizmus szentélyéből.

Egy ízben egyszerre csókolták meg Edith kezét s akkor olvasták ki egymás tekintetéből azt a mélységes olthatlan szerelmet, melylyel mindketten égtek e leányért.

Sötét sugár jelent meg az ifjak szemében s ezentul kerültek egymás tekintetét.

Edith egyformán bánt mindkettővel — egyformán szerette, vagy egyformán közönyös volt előtte mindkettő.

De ma mintha a lelkében lezajlott vihar után enyhébb, szelidebb lett volna. Lágyan szoritotta meg előbb Jenő kezét — de Tibor látta ezt s bár Jenő nem — de Edith felfedezte erre Tibor szemében azt a vészjósló tekintetet, melyet — úgy rémlett neki — egyszer már látott ott fényleni — meg akarta békíteni — karonfogta s elment vele a park gyönyörű fásoraiha egy rövidke sétára, honnan vidám, gondtalan kacajja hangzott fel a terembe s eljutott Jenő füléhez is, ki a fényesen megvilágított erkélyről nézett utánuk.

Edith visszatekintett s abból a szempárból is az a borzasztó tekintet szállt felé, mely egész estén üldözte, melytől szabadulni nem tudott. Karját kitépte Tibor karjából s kacagva elfutott, hogy a cimenterembe érve, letépje a fátyolt arról a csudás képről s „aczagást könyzapporral váltsa fel: „Anyám, segíts! — Anyám a szívemet! Add vissza a szívemet, hadd tudjam, melyiket szeretem!” A szép asszony mosolygott s míg a leány hosszan térdelt a kép előtt, eloszlott a vendégsereg, — csak két ifju állt a nagy park egy tisztán — nem törődve a közelgő vihar jelző sulyos felhőkkel, nem törődve életükkel. — A két barát megélelte egymást, ismerték szerelmüket — tudták hogy ezt csak a halál pusztíthatja ki szívékből . . .

Külföld.

A czári pár Bécsben.

A czári pár kíséretében orosz méltóságok részéről a következők érkeznek: Galicyn herceg, főudvarmesternő, Vaszilicskov udvarhölgy, Voronzov-Daskov gróf a czári ház minisztere, Richter főszárnysegéd, Benckendorf Pál tábornagy, udvari marsall, Hendrikov gróf, a czárné főudvarmestere, Hesse tábornagy, Hirsch dr. udvari főorvos, d' Echappart, Kopytkin és Mamontov kamarások, Obelenski herceg százados és Dolgoruki herceg kapitány, szárnysegédek. — A kíséret tehát igen nagyszámu lesz és a czári család több tagja is csatlakozik hozzá. Lobanov-Rostovszki herceg, külügyminiszter, a czárt, legalább útja egy részébe kísérni fogja. A külügyminiszterium két főrangú hivatalnokát utasítást kapott, hogy esetleg e hó 25-ére útra készen legyenek. A czári kabinetben már ezelőtt két héttel megjött a parancs, hogy nagymennyiségű értékes ékszert vásároljon, melyek utközben fognak elajándékozni. Nagy rendezés is lesz, mert számtalan érem és kitüntetés csomagoltatott be. Az ékszerek egyedül egy millió rubelnél többet érnek. Rosen báró belgrádi orosz követ, Taubé báró belgrádi orosz hercegi attasé és Nekludov követségi tanácsos szintén Bécsbe utaznak a czári pár látogatása idejére. A király II. Miklós czárt a 61 ik gyalogezred tulajdonosává fogja kinevezni. Ennek az ezrednek tulajdonosa volt a czár atyja, az elhunyt III. Sándor czár is. A czár ez új ezredét már a schmelzi diszszemle alkalmával királyunk előtt el fogja vezetni.

Osztrák választási reform.

A Narodny Listi című lap megbízható forrásból jelenti, hogy az osztrák császár az osztrák választási reform-törvényjavaslatot már szentesítette.

Bulgária és a Vaskapu.

Szófiai udvari és politikai körökben nagy elkedvetlenedést okozott, hogy a Vaskapu

Két lövés hallatszott — aztán néma csend — csak az ég morgott hosszasan — felhő felhő hátára tornyosult s az első cikázó villám két nemes ifju holttestét világította be — vörös, kísérteties fényével . . . a dörgő-morgó égboltozat szolgáltatta a gyász-zenét e szép ifjak néma teteme fölött . . .

A cimenteremben Edith ép ekkor térdelnyörgött anyjának, hogy adja vissza szívét, — de az csak mosolygott szelid, de mégis kegyetlen nyugalommal.

Egy kis papirlap hullott Edith elé a fátyol ránczaiból, anyjának naplójából egy lap, melyet remegő kézzel hallála előtt két órával irt: „meghalok — itt kell hagynom zsenge gyermekemet . . . de . . . elviszem . . . a szívét, hogy soha férfit ne szeressen . . . atyján kívül . . . hogy az enyém legyen . . . örökké . . .”

E sorokat már s halálfájdalom diktálhatta tollába a szenvedő nőnek és Edith mégis úgy borzongott tőle . . .

Felkelt; helyére tette a fátylat, hogy többé le se vegye onnét — s most már büszkén mondá:

— Méltó leszek hozzád anyám — mosolygó és hideg Ha te kézt szíveddel nem hallgatód meg leányod panaszát hogy haljam én szív nélkül akár egy egész világot! . . .

Mosolyogva helyezett pompás koszorút a két barát ravatalára s fél év múlva férjhez ment . . . A köznép borzadva fordult el a szép ifju asszonytól — kinek a szívét oly jól őrzi édes anyja fönt a menyekben . . .

Bajor Riza.

megnyitási ünnepélyéhez eddig sem a bolgár kormány, sem a bolgár udvar meghívót nem kapott és tényleg a dolog úgy tűnik fel, hogy Bolgárországot a meghívók kiküldésénél mellőzték. Jól értesült körökben azt állítják, hogy Bolgárország részvétele a Vaskapu megnyitásánál azért lehetetlen, mert a bolgár fejedelem a magyar királlyal nem találkozhatik.

Kereskedők siralma.

Debreczen, aug. 26.

A főváros és a vidéki kereskedelem köréből egyaránt a legsiralmasabb panaszok hangzanak kereskedelmünk pangása miatt. Az üzletmenet mindenütt a kereskedelem mind-egyik ágában a lehető legkedvezőtlenebb, a pénzbehajtás igen súlyos nehézségekkel jár, sőt igen gyakran sikertelen marad, ennek nyomában pedig minduntalan szaporodnak a fizetésképtelenségek és csődesetek. Szóval: a kereskedelmi élet összes nyilvánulásai a legkedvezőtlenebb pangás képét mutatják, vajjon mi lesz ebből?

Az eddig előfordult kisebb nagyobb kereskedelmi válságoktól teljesen elütő jellegű ez a mostani pangás. A pénzviszonyokra nem lehet panasz, mert hiszen tavasz óta oly annyira kifejlődött az erők összegyűjtése, hogy a pénzpiacok és az egyes bankok is a legnagyobb pénzbőségben usznak s valósággal küzködnek a hozzájuk áramló betétek fruktifikáló elhelyezésének gondjaival, másrészt pedig olyan politikai események sincsenek, melyek okul szolgálhatnának a kereskedelemben hirtelen hitelbeszűntetésekre s egyéb hasonló válságot előidéző fordulatokra. Ha tehát sem a pénzügyi, sem a politikai viszonyok nem mondhatók a pangás előidézőjéül, hát vajon mivel lehet megokolni a jelenlegi állapotot?

A felelet erre csakis egy lehet: általában a mi gazdasági állapotaink okozói ennek a helyzetnek. S ha jól meggondoljuk a dolgot hát csakhamar meg is találjuk a szoros kapcsolatot ezen az alapon az ok és okozat között. A mit a mérsékelt agrárius nemzetgazdák mindenkor hangoztattak, hogy tudniillik a mezőgazdaság a forrása Magyarország tevékenységének a még legkülönbözőbb gazdasági ágak elrejtett zugai között is: ez az axioma most felette kellemetlen módon, de tényleg a leghatásosabban megtalálja a maga érvényesülését s bizonyosságot szolgáltat önmagának igazolásául.

Mert igenis, a mezőgazdaságban öt év óta tartó, napról-napra súlyosbodó dekadencia az oka a mostani kereskedelmi válságnak. A terményárak rohamos alásüllyedése, az értékesítésnek ugyszólván az impossibilitásig való megnehezítése s az állattenyésztést sújtó óriási csapások valósággal elerőtlenítették gazdáinkat, úgy, hogy a legszükségesebb életfentartási eszközök és anyagok fedezésén túl való dolgokra sincsen vásárló képességük. — Ez pedig annyit jelent, hogy 10 millió ember szükségleteiben történik megszorítás s 10 millió vásárlóval kevesebb jelentkezik a falusi kiskereskedőnél és iparosnál, mint a közvetítőkereskedelem és az ipari tevékenység hálózatrendszerének végpontjainál. A falusi kiskereskedő és a kisiparos ekként leghálásabb publikumát kénytelen nélkülözni s elvesztvén maga alól ezt a támaszt, amely az ő felfelé való kötelezettségeinek alapja volt, természetesen nem tudja teljesíteni ezeket a kötelezettségeket. Ekként megy át a gazda baja a kiskereskedelemre s ezeknek révén a közvetítés többi

stádiumára, miglen a felsőbb rétegekben ahol a baj mérvei már nagyobbak, kitörésre jut. Kezdetben spóradiusan mutatkozik ez a kitörés, de a jelenség mindinkább szaporább lesz és végül általánossá fejlődve, a kereskedelmi válság minden ismérveivel lép föl.

A jelenségekből ítélve, ilyen kereskedelmi válság előtt állunk mi most, a millennium évében. A mikor százezernyi idegen forog meg az országban, a mikor egy nagy kiállítás hasznát legközvetlenebbül kellene éreznünk, — ugyanakkor általános panasz hangzik az ország minden részéből a súlyos viszonyok miatt. Eddig csak a gazdák panaszait kellett hallgatnunk, de most már a többi foglalkozási ágak mindinkább növekedő bajai is szaporítják gondjainkat.

Nem szeretünk a rossz hír jóslójául szerepelni, de sajnos, aligha nem igazunk lesz abban, hogy a kiállítás berekesztése után egy nagy általános gazdasági válsággal kell majd megküzdenünk. S mivel a kiállításokat már hagyományyszerűen is kisebb-nagyobb visszaesés szokta követni, féltő, hogy a fenyegető válság, bár teljesen önállóan s a kiállításától függetlenül fejlődik mégis a kiállítás nyomában járó visszaesséssel egyesülve, fokozatosabb erővel fog kitörni.

Azoknak, a kik közgazdaságunk ügyeit állásuknál fogva és hivatásszerűen intézik, melegen ajánljuk a fenyegető veszéllyel való foglalkozást.

A válság még nincs ajtónkon de előreláthatóan kikerülhetetlenül bekövetkezik s ezért kell, hogy elkészüljenek reá. Ez az előkészület a bajnak elejét nem veheti ugyan, de élet eltompíthatja és sujtásait enyhítheti. — Elhanyagolt megtenni pedig elsőrendű kötelességünk.

A kik közelebb áttapasztaltuk a tőzsdei krach nagy bajait, még mindég nincs fogalmunk arról, hogy mi az a nagy kereskedelmi válság. Amaz sokkal mulékonyabb, emez sokkal mélyrehatóbb. Ezért nagyon is félünk a válságtól és a legmelegebben ajánljuk az illetékes köröknek, hogy az ügyvel minél behatóbban foglalkozzanak.

Egyről-másról.

Hulló csillag.

Olyan gyenge félhomály-féle dereng a csinos női szobában.

Künt leszállott a nap. Utolsó vérvörös sugarai megtörnek a hegyek ormain s vissza verődnek a város templom tornyának bádogg tetőzetére.

Azután kirezgi utolsó sugarát is; lebukuk a láthatár alá s leszáll az alkony.

A kicsiny szoba egyik zugában kényelmes puha vánkások között nyugszik egy nő, Szempillái lecsukódnak, de nem a szíve. Melle sebesen zihál s ha fel-felhörögve elgja a száraz köhögés-roham idegesen szoritja oda kicsi fehér kezét kebléhez.

Olyan nyomasztólag hat kedélyére az a másfélben barátságos félhomály, a szürkület.

Becsengeti a szobaleányt, kinyitja az ablakot s oda viteti magát az ablakhoz.

Ott beletemeti magát egy karszékre s lebámul az utca járdáján sürgő-forgó néptömegre.

Az enyhe esti szellő berohan az ablakon s körül csókolgatja ránczos viasz-sárga arczát.

A milyen jól esik lelkének az az üde lég-áramlat, úgy bántja a városi zaj, a sétalók fecsegése, egyik-másik kacaja.

Bántja őt már minden, a csend is, meg a lárma is.

Nem gyógyítja meg az ő kedélyét semmi, valamint hogy az ellen a görcsös, száraz köhögés ellen sincs orvosság.

Becsengeti újra a szobaleányt betéti az ablakokat, lehuzatja a függőnyt s meggyújtja a lámpát.

Azután belebámul a lámpa lángjába és panaszkodik, hogy sérti a szemét.

Sérti már azt minden. Nem áthatja a sötétséget s nem szenvedheti a világosságot.

Abban az összeaszott testben nagyon nyugtalan a lélek.

Hajdan pedig nyüzsgött forrongott mind a kettő. Hajdan? Ő azt tudta hogy mindég úgy lesz.

Fiatal szép volt s művésznő. — Ha kijött a világ hódító deszkákra, taps, riadó éljenzés fogadta, ha elhagyta ugyanaz ismétlődött. Egy-egy fellépése ünnep számba ment.

Salonjában találkozót engedett a mánás világnak, írónak, művészeknek; a születés és a szellem nemeseinek.

Vidáman, könnyelműen rohantak el feje fölött az évek.

Ahol csak megjelent, hódított egy molyával, egy pillantásával.

— Eszrevétlenül jöttek el dicsőségének utolsó évei is. — A „hős szerelmes” szerepét felváltotta az „anya”.

De azért hírneve nem vesztett fényéből semmit, még mindig „szép asszony”-nak tartották s még mindig úgy körül rajongták, mint a méhek a levendula virágot.

Egy híres festő meg is kérte a kezét, pedig már régen nála volt a szíve.

S ő nem hajlott a szív szavára nem követte annak útjait, az ő lelke még mindig dicsőségre szomjazott s nem tudott bucsut venni a színpadtól, nem engedték a tapsok, a babérok.

Azután jött a mi jönni szokott. A mulatozás, az éjszakázások, a festék megrabolta az arcz viruló ékességét, üde arczrózsáit; a test kifáradt a mellett megtámadta a kinzó köhögés.

A csillag lefutott, miután megtette pályafutását s beleveszett a nagy semmisségbe. Rajongó bolygói oda hagyták s ő magára maradt. S mindezek után jön, a mi jönni szokott!

Az agg művésznő ágya felett függő koszoruk hajdani dicsőségének hirdetői megmozdulnak egy perczre, mikor egy újabb csöngetésre beugrik a szobaleány s a pillanatil nyitva hagyott ajtón betóduló légvonatot megzörgeti száraz leveleit s virágait: — „A vég, a pusztulás, a halál!”

Almazor.

Két kritika.

Olvastam versét, fiatal barátom

— Szól a redaktor — és nagyon sajnálom,

De a lapomba ki nem adhatom,

Nincs benne ritmus, nincsen tartalom.

Hosszúra nyulik, döcögős is ráz is,

Csupa laposság, csupa közhely, frázis

Mindjárt a czim is: Hozzá — régi kapta.

A muzsa most az egyszer cserbe' hagyta,

De nem tanácslom, nem a viláért se',

Hogy ő nagyságát újra megkisértse. . . .

. . . Szegény poéta egy szócskát se szól,

Szégnyekszik, piul és ellohol,

Fejét lehajtja buban bubánatban

S egy házikó felé tart öntudatlan.

Megzörgeti az ódon tölgykaput

S egy szőke kis leány elébe fut,

Karjára kapja, úgy szoritja át,

S egy hosszú csókba fojtja bánatát. . . .

De im az ölelés hevében most

A földre hullat egy kis papirost.

— Mi ez? — kiált a lány — s zeme ragyog —

Vers? költemény? s a hőse én vagyok?

Hozzá! . . . Én hozzám, ugy-e? . . . Semmi kétség.

A czime is már csupa tűz, gyöngédség.

S milyen érzelmes, milyen szép szavak!

És milyen zengőn, szépen hangzanak!

A csalogány se tudna szólni szebben —

Nem olvastam szebb verset életemben!

Martos Ferencz.

Próbacséplés az Ebesen.

Az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaságnak egy új garnitúrájával tegnap délután próbacséplés volt Kovássy Ferenc birtokos ebési tanyáján. A próbacséplésen jelen voltak: Váczy János a gazdasági egyesület elnöke, Ábrahám László tiszti főügyész, Király Gyula gazdasági tanácsos, Vecsey Zoltán, Kovássy Ferenc nagybirtokosok, Jóna Dániel géplakatos, városi bizottsági tag és a debreczeni gazdaközönség számos érdeklődő tagja. A részvénytársaságot Tennér Béla titkár képviselte.

Négy óraker indították meg a gépet, amelyet másfél óráig behatóan vizsgáltak meg a szakértők.

A gép gyorsan és pontosan dolgozik s habár működését az átázott nedves kalászkok nagyban megnehezítették, mégis tisztán kiverte a kalászkokat és tökéletesen tiszta piacképes magot adott.

A gép szerkezete pontosan kivitt, tartós és solid munka. Az egész szerkezet vaskeretbe van foglalva s mégis olyan könnyű, hogy szállítása, nem jár nagyobb nehézségekkel. A szerkezetben a modern technika kipróbált kitűnő vívmányai vannak érvényesítve, úgy, hogy bizvást kiállja a versenyt az angol gyártmányú gépekkel.

Szerkezeti kitűnőségén és teljes munkaképességén kívül tagadhatatlan jelentékeny előnye a gépnek, hogy az angol gyártmányú gépeknél jóval olcsóbb.

Valóban örvendetes az az eredmény, amely az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság a tegnapi próbacséplés bizonyossága szerint elért, mert a magyar gyárparnak olyan rohamos haladását dokumentálja, amely nehezen indult gyárparunk versenyképességét állapítja meg.

Ez a vélemény nyert kifejezést a próbacséplés után, amidőn a jelenvolt szakértők elmondották nézeteiket az első magyar gépgyár részvénytársaság kitűnő gyártmányáról.

A szakértők véleményét írásba foglalva és egyenkint aláírva adták ki a jelenvoltak a részvénytársaság titkárnak, melegen ajánlván a kitűnő magyar gyártmányt a gazdaközönség figyelmébe.

A kitűnően sikerült próbacséplés után Kovássy Ferenc remek parkjában uzsonna volt, amelyen többen mondtak felkészítőt az első magyar gazdasági gépgyár virágzására.

Végül Tennér Béla a társaság titkára lendületes beszédben köszönte meg a jelenvoltaknak a részvételt.

A próbacséplésen jelenvoltak az esti budapesti gyorsvonatra érkeztek haza Debreczenbe.

NAPI HIREK.

Debreczen, aug. 26.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 26. —
— Szár. — Hőemelkedés. —

— **Debreczen virilistái.** A debreczeni m. kir. adóhivatal ma küldte át a városi tanácshoz a legtöbb adófizetők névjegyzékét, amelyből a városi törvényhatósági bizottság virilis tagjainak jövő évre érvényes névjegyzékét állítja össze. A harminez virilis városatya a következők: Steinfeld Mihály 10037.47, Harsstein Péter 5285.11, Csanak József 3107.39, Kövesdi János 2876.23, Rickl Géza 2610.36, Sesztina Lajos 2106.22, Schäfer Ferdinánd

1834.29, Jámor Ferencz 1828.82, Vecsey Zoltán, 1827.24, Áron Miksa 1714.72, Rosenfeld Jakab 1689.95, Steinfeld Antal 1662.33, Geréby Fülöp örökösei 1516.47, Dragota Miklós és Boczkó Sámuel 1500.02, Simonffy Imre 1464.18, Fried Leó és Dániel 1378.40, Szikszay Lajos 1361.42, Liptay Miklós 1278.66, Koszorus Lajos 1225.59, Reichmann Ármin 1218.57, Horváth István 1202.68, Bulszter Ágoston 1185.06, Fried Emil 1149.64, Kardos László 1147.50, Öry Mihály 1064.95, id. Bányai István 1658.63, Györffy Aladár 1026.34, K. Tóth Antal 1016.30, Fehér Domokos 1006.16 krt.

— **Közigazgatási ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a bevett szokástól eltérőleg nem szeptember 14-én, hanem szeptember 7-én hétfőn délelőtt 9 óraker tartja meg rendes havi ülését gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt a vármegyei, székház nygtermében. Az ülésnek, amelyen a szakeladók is előterjesztik augusztus havi jelentésüket, a legfontosabb tárgya a jövő 1897-1898 évre szóló utadóköltség előirányzatának a megállapítása lesz. Az ülésre ma küldték szet a meghívókat.

— **Kiss Áron** itthon. Kiss Áron ev. ref. püspök, ki Lucsván töltötte a nyár egy részét a ma esti vonattal Debreczenbe érkezik s átveszi a püspöki hivatal vezetését.

— **Sámuel napja.** Ma volt Sámuel napja. A városi tisztviselő kar egyik legnépszerűbb, legerdemesebb Sámuelét Boczkó Sámuel főkapitányt nevenapja alkalmából számosan üdvözölték hivatalos helyiségében legelsőbb a főkapitánysági hivatalokban alkalmazott összes tisztviselők s alkalmazottak keresték fel kedvelt főnöküket, kiknek részéről Dr. Bolczár Kálmán t. kapitány tartott rövid, de meleg hangú üdvözlő beszédet. Majd az összes rendőrkerületek tisztviselői tisztelegtek a főkapitánynál. A tisztakészérő Vegh Gyula II. ker. alkapitány tartott beszédet, melyre a főkapitány meleg, buzdító szavakban válaszolt, hangsúlyozva, hogy az ő főkapitánysága alatt örvendetesen tapasztalta, hogy a rendőrtisztviselőket egy közös jelleg vezérelte: a becsületes munka. Előkelőségeink közül többen, számosan magánosok is üdvözölték a népszerű főkapitányt, mely üdvözlőkhöz járult a „D. Hirlap” szerkesztőségének üdvözlője is. — Tóth Sámuel egyház kerületi főjegyző, ki ez idő szerint Bártfán nyaral, ne napja alkalmából számosan gratuláltak neki.

— **Debreczeniek a kultur kongresszuson.** A magyarországi közművelődési egyesületek budapesti országos kongresszusára az Emke debreczeni fiókja gróf Degenfeld József főispán vezetése alatt husz tagot küld fel. A város részéről Simonffy Imre polgármester, Ábrahám László tiszti főügyész és Rontsik Lajos első aljegyző lesznek jelen a kongresszuson.

— **Reperálják a városházát.** A debreczeni városháza roskadozó épületrészeinek javítását tegnap kezdték meg a munkások.

— **Katonák tartós szabadságolása.** A honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel történt megállapodások folytán körrendeletet intézett Hajdúmegye és Debreczen város törvényhatóságaihoz a tényleges szolgálatban lévő katonák tartós szabadságolása tárgyában. A rendelet, amelyet örömmel üdvözlünk, ki mondja, hogy azon katonákat, akik szolgálati évük utolsó előtti évükben vannak, a hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter tartósan szabadsághozhatják. Tartós szabadságolásért azon szolgálati idejük utolsó előtti évében lévő ka-

tonák folyamodhatnak, a kik a véderőtörvény 33 és 34 §-aiban foglalt kedvezményért (örökös mezőgazdaság, családfenntartás okából) folyamodtak, de a kedvezményt nem kapták meg; azok, akik a földmives iskolát sikerrel végezték és szülőik, vagy a saját birtokukon gazdálkodnak és azok, akik besorozásuk előtt mezőgazdaságilag foglalkoztak, vagy földmives iskolát, vinczellér-képezdőt végeztek, szaktanfolyamot hallgattak és az ipari munkások osztályához tartoznak. A kérvények a sorozójárásai tisztviselőnek kell beadni, aki a beadványt véleménnyel terjeszti a hadkiegészítő parancsnoksághoz, amely indokolt javaslattal terjeszti fel az ügyet a csapattest döntésre hivatott parancsnoksághoz. A hirt regisztrálva, lehetetlen nem hangsúlyoznunk, hogy a honvédelmi miniszter ez intézkedés készítésével nagyban reáshozgált a közeli jövőre.

— **Gyógyszerészgyakornokok.** Wlasi Gyula kultuszminiszter körrendeletileg közölte Debreczen város tanácsával, hogy gyógyszerészgyakornokokul nők is felvehetőek. A felvétel esetről esetre hozandó határozattal történik. A kérvényeket a törvényszabta előképességről szóló bizonyítvánnyal felszerelve, a főorvos véleményével kell felterjeszteni a kultuszminiszterhez, aki a felvétel dolgában a belügyminiszterrel egyetértőleg határoz.

— **Hymen.** Sas Ede a fővárosi hirlap irodalom egyik legtalentumosabb munkása vasárnap jegyezte el Szegeden Mészáros Anna kisasszonyt. Gratulálunk!

— **Szabizottsági ülés.** Debreczen város jog és pénzügyi bizottsága szombaton délután 3 óraker Vértessy István főjegyző elnöke alatt a városháza nagytermében ülést tart folyó ügyek véleményezése tárgyában.

— **A baba-képezde Debreczenben.** A belügyminiszter leküldte a város közönségéhez a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Debreczenben f. évi október 1-én megnyíló baba-képző iskola ügyében hozzá intézett átiratát, a célból, hogy az abban foglaltakra nézve a kórház felett a törvény szerint közvetlen felügyeletre hivatott közigazgatási bizottság meghallgatása után a város közönsége véleményét minél előbb közölje. A közoktatásügyi miniszter idézett átiratának a következő tartalma van: Debreczen város közönsége által felajánlott közoktatási és nőgyógyászati osztályában f. évi október 1-én baba-képezdőt nyit meg s ez időtől fogva a képezdévét átalakított kórosztályon ápolt betegek ápolási díjai a kultuszminiszter tárczáját terhelik. Miután azonban ezen osztály az igényeket minden tekintetben kielégíteni nem képes, de meg ezen osztály nagyon is túlszűfolt, már felhívta Debreczen városát, hogy a képezde ezélszerűbb elhelyezése szempontjából külön épületet boeasson rendelkezésre. a mivel a kórház túlszűfoltágán is segítve lesz, mert akkor a szülészeti- és nőgyógyászati pavillon felszabadul s azt a kórház kibővítésére lehet felhasználni.

— **Mozognak a szoczialisták.** A debreczen dologkerülő munkásokból alakult „szoczialdemokrata párt”, amely a szoczializmus legelembb lényegével sincs tisztában, megint mozog. Vasárnap délután a népkertben népgyűlést tart, amelyen a munkások elnyomatásáról, az általános választói jogról handabandázva le fogják szidni az urakat s hangoztatni fogják a hozzájuk teljesen méltó silány jelzőt, hogy nekik nincs hazájuk. A lelkesedés megfőkezésére a főkapitány a második kerületi rendőrség tisztviselőit és legénységét küldötte ki a népgyűlésre.

— **Az új nevek.** Az ezredév ünnepe számtalan nemes munkában, alkotásban lelt kifejezést és megörökítést, melyek között egyike a legszebbeknek az a tömeges névmagyarosítás, mely az ország minden tájában főleg ez évben rohamos arányban megindult. Különösen a tisztviselők, hivatalnokok, szóval a honoratiórok vettek részt e mozgalomban, követve az iparosok, munkások mezőgazdasági osztálybeliek nagy számától. A legtöbb névmagyarosítás természetesen a fővárosban történik, miben nekis érdeme a központi névmagyarosító társaságnak. — Az 1896 év első felében 683 folyamodó közt 205 budapesti volt, vagyis az összes folyamodóknak 30 százaléka. Vidéki városaink és nagy községeink közül legtöbb folyamodást a következő helyeken adtak be: Arad 16, Nagyvárad 11, Kolozsvár 7, Győr 7, Székesfehérvár 7, Gyöngyös 5, Szeged 5, Szombathely 5, Szolnok 5, Szabadka 4, Czegléd 4, Vác 4, Kecskemét 3, Hatvan 3, Törökbecse 3, Nagykanizsa 3, Zombor 3, Temesvár 3, Debreczen 3, Miskolc 3 stb. Különösen sok Bécsben élő honfitársunk magyarosította meg e félévben nevét, még pedig összesen tizenhat.

— **Tűz a Pallagon.** Tegnap a déli órákban tűz ütött ki a Pallagon. K n o l l Rudolf tanyáján támadt a tűz, hol is eddig még ismeretlen okból egy kazal széna és egy kazal tőzeg gyuladt ki. A tüzet eloltani természetesen a lehetetlenséggel volthatáros. Jelentést a tűzesetről csak ma tettek a mezőrendőrkapitányságnál, mely ma délután tartja meg a színhelyen a vizsgálatot. A kár csekély, mert a takarmányneműve a „Trieszti” biztosító intézetnél biztosítva voltak.

— **Szegénységi bizonyítványok.** A városi tanács egyik közelebbi ülésében czélszerű reformot léptetett életbe az olyan szegénységi bizonyítványok minél gyorsabb kiállítására végett, amelyekért szegénysorsu szülők óvodaköteles gyermekeiknek az óvodába felvételéhez folyamodnak. Tapasztalás szerint ugyanis a legszegényebb néposztály, — amelynek gyermekei törvény szerint óvodakötelesek, — akiknek szülei egész nap élelmök megkeresésével vannak elfoglalva s így gyermekeik gondozását alig, s nevelésüket pedig egyáltalában nem teljesíthetik, — gyermekeinek óvodába adását elmulasztja és pedig azért, mivel az óvodai díjat nem fizetheti, a szegénységi bizonyítvány kikérését pedig, amelynek alapján a felvétel díjmentes, s e n e s z k ö z ö l t e t n é k, a sok utanjárás miatt nem szerzik meg. Hogy tehát a szegénységi bizonyítvány kiadása könnyen eszközölhető legyen, a tanács úgy intézkedett, hogy ezentúl az óvodába díjmentes felvételhez szükséges szegénységi bizonyítványt az illető kerületi kapitányok a jelenkező szülők szóbeli előadása alapján megtartandó rövid vizsgálat alapján a tanács által készített minta szerint állítsák ki. Ezen bizonyítvány mellett az óvodába való felvétel díjmentesen eszközölhető lesz.

— **A szomszédhöl.** Nyiregyházáról jelent tudósítónk, hogy az éjjel meggyeszte roppant esővel egyes nagy orkán dühöngött, mely egyes fákat gyökerestől kitépelt s a dohányban és tengeriben nagy kárt okozott.

— **Iskolai é. esítés.** A nőipariskolában szeptember 1 én kezdődnek a beiratkozások és szeptember 4-ig tartanak. A belépni szándékozók délelőtt 9—12-ig s délután 2—5-ig jelentkezhetnek az intézet új helyiségében, Bathány utca 2553 sz. alatt. K u b e k E r z s é b e t igazgató.

— **Sertések legeltetése.** A földmivélsügyi miniszter a sertésvész miatt eddig fennállott forgalmi korlátozásokat, a gazdaközönség érdekében lehetőleg — a mennyiben az a közönség sérelme nélkül történhetik — enyhíteni kívánván, legújabb kiadott rendeletével megengedte, hogy a sertésvésszel fertőzött azon községekben, hol a helyi viszonyok miatt a sertések istállóin nem tarthatók, az egészséges sertéseket tanyai vagy pusztai legelőkre kihajthassák, sőt járványmentes tanyákról és pusztákról legeltetés céljából más tanyára, illetve pusztára is áthajthassák; elrendelte

azonban, hogy az egészséges falkák gyanú vagy fertőzött sertésektől szigorúan elkülönítve tartassanak s ezekkel semmi módon ne érintkezheessenek. Egyuttal azt is megengedte a földmivélsügyi miniszter, hogy a sertésvészben elpusztult sertések hullái ott, hol az rendőri felügyelet alatt történhetik, ipari czélokra felhasználassanak.

— **Törvényszéki végtárgyalások.** E héten a következő végtárgyalás fog tartatni a debreczeni kir. törvényszéknél: holnapután aug 28-án W e l t m a n n Mór ellen lopás büntetéseért. Augusztus hó 27 én csütörtökön, ítéletkihirdetések lesznek.

— **A kóbor ebek és macskák elpusztítása** tárgyában a földmivélsügyi m. kir. miniszter valamenyi törvényhatóságnak körrendeletet küldött a mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t. cz. 90 § a értelmében a kóbor ebek és macskákat saját birtokán mindenki elpusztíthatja szóló intézkedésről. Esetleges főreértések kikerülése végett szükségesnek tartom a belügyminiszter ur nevében is a közönséget értesíteni hogy a földtulajdonosoknak és bérlőknek törvényszerűleg biztosított azon jogosultságuk, mely szerint saját földjeiken a kóbor ebeket elpusztíthatják, nem értelmezhető olyképen, mintha a pusztítást löfegyverrel is pusztán, az idézett határozmány alapján gyakorolhatnák. Következéleg a földtulajdonosok a vadászati jog tulajdonosa, illetve bérlőjének engedélye nélkül a határba levő földjeikre az 1894. XII. t. cz. 90 § ában biztosított joguk gyakorlása végett löfegyverrel ki nem mehetnek. Kelt Budapesten, 1896. évi augusztus hó 8 án Darányi s. k.

— **Pályázat.** A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, miszerint az elpusztult és új raszelők, ráspolók felvágásának 1901 évi valóságos biztositására az összes műhelyek számára pályázatot nyit. A felvételek a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Rendőri hírek.

? **Egy brutális ember.** Hiába, a ki a Basahalmán innen látta meg a nayvilágot, mindenhez jogot formál a városban, amely néha nem is illeti meg. B o g i c s Inre is ilyen ember, aki ma reggel egy szak zöldszéggel a hátán feljött a Pércsi sorra, hogy ott elárulthassa. Ott kiválasztotta a legjobb helyet, a melyen akkor Kaufer Jánosné asszony árult Vesztere. A rabiatas Bogics oda ment hozzá és felszólította, hogy adja át neki a helyet, mert ő pércsi ember és neki nagyobb joga van az ott áruláshoz. Miután az asszony vonakodott a kérdéses helyet átadni. Bogics neki ment és alaposan felpofozta. A szegény asszony rendőri segítséget kért, amely aztán a virtuskodó embert becsukta, hogy a börtönben jöjjön tisztába azzal, hogy nem minden szabad ha valaki még a Basahalmán innen született is.

? **Kis gonosztevő.** A kis gonosztevők száma félelmetesen szaporodik az utóbbi időben városunkban. Alig mulik el nap, hogy a rendőrségnek dolgot ne adna egy-egy gyermekkorban levő gonosztevő, a kire bizony sokkal inkább ráférne a javító intézet, mint az éretlen gyermek lelkét me-méltelyező börtön. Ma délelőtt azzal a panaszszal állott a kapitányság előtt egy hivatalnok neje, hogy napokkal ezelőtt öt darab arany gyűrűt és két arany függőt loptak el asztaláról meg nem magyarázható módon. Az ügyes rendőri nyomozás azonban még a délelőtt folyamán megkerítette a tettest egy tíz éves fiúcska személyében, — a ki bevallotta, hogy ő lopta el az értékes ékszereket, amelyeket hiány nélkül elő is adott. A meglott uri nő nem is kívánta aztán a roz utra rért fiú megbüntetését.

? **Eletunt napszamos.** V a r g a Sándor eléggé nevezetes ember a rendőrség előtt, mert minden berugottsága alkalmával dolgot adott annak. Varga Sándor pedig felette gyakran szokott ilyen bufelejtő állapotban lenni és mint törzsvendége a debreczeni csütől szaporodó pálinkás putikoknak, részegen, veszekedettten berugott állapotban akart elköltözni ebből a szerinte komisz világból. Egész nap ánisos, k ö m é y m a g o s pálinkát ivott és mikor délután teljesen elázott, lefeküdt az u t c z a k ö v e z e t é r e,

kivette csorba bicsakját és nyiszálni, reszelni kezdte vele a torkát. Jőcskán bevágott már, sok vére is elfojt, mikor észre vették és megátolták a további reszelgetésben. Beszállították a kórházba, a hol néhány napig nem iszik ugyan pálinkát, de felgyógyul.

Varázsgyűrű.

(Mese — felölttek számára.)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyszakálu ember. A nagyszakálu embernek pedig volt egy felesége.

Csendes boldogságban éltek pedig a házastársak már jó ideig, mikor egyszer asszony, egyik barátjáné révén, belekerült egy női-társaságba, mely közel, a szomszédban szokott üléseket tartani, hol a kávé-szűresöltés mellett meghányták-vetették a kis városka minden eseményét. Megbirálták Kókáné virágos kalapját, megdicsérték Balogné mantilját, de egyszersmint rátörték sok nő jó hírnevére.

Nagyon becsületes szive volt pedig a nagyszakálu embernek s nagyon elszomorította az a tudat, hogy az ő felesége is benne van egy társaságban, hol házasságtörési drámák motivuma, kerülnek szőnyegre s nem egy nő becsülete esik áldozatul a szó-szátyár asszonyok éles nyelvének.

Hogy történt, hogy nem, a férjnek fülebe jutott a dolog, a nagyszakálu ember megtudta, hogy hova jár a felesége délutánonként szórakozni:

Nagyon vallásos ember lévén pedig a nagyszakálu ember, sokszor imádkozott, bár csak megjavulhatna az asszony, az ő nagyszajú felesége s nem pletykáznék többé.

Pedig bizony az asszony inkább mond le a bálozástól, az új ruhától, a divatos köpenyről, mint sem fogadást tegyen, hogy pletykálni nem fog többé soha!

— Egyszer a nagy szakálu ember álmódott.

Azt álmodta pedig, hogy az égből járt s egy angyal megjelent előtte.

Előadta a kis szárnyas angyal, hogy kívánjon valamit és ő teljesíteni fogja.

Az embernek eszébe jutott, hogy a legtöbb bajt, bosszankodást úgy is a felesége szájkodása, minden igazságot nélkülöző pletykái okozzák.

Azt kívánta tehát az angyaltól, hogy hatalmánál fogva terelje jó utra az ő feleségét, hogy az soha többé ne csináljon pletykát, valótlán híreket.

Az angyal megesóválta a fejét:

— Nagyon kívánsz nagy szakálu ember! Csak egyetlen mód van, hogy feleséged nagy szájától megszabaduljon a kis városka sok lakója.

— Vedd e gyűrűt s mig ezt ujjadon hordod, soha sem fog feleséged pletykálni. De mihelyt megválík ujjadtól e gyűrű, csak az lesz feleséged, a mi volt.

A mint az angyal utolsó szava elhangzott, felébredt álmából a nagyszakálu ember...

Alig, hogy átgondolta álmát az angyal bűvös gyűrűjéről észrevette, hogy az ujját alvás közben véletlenül felesége szájába dugta. Megvakarta a fejét. Megértette az angyal intését.

Egy asszony, a ki szenvedélyes kávézó, hirhód pletykázó, csak addig hagyhat fel a hirhódással, a pletyka csinálással, mig az ember az ujját a szájában tartja.

Szatyí.

Különfélék.

+ **A ki elfelejt a királyért misézni.** Augusztus 18-án a király születésnapján az ország minden katolikus templomában hálaima szállott az egek urához, csak éppen Simándon nem mondták misét a legalkotmányosabb uralkodóért. Ezelőtt minden évben megtartották a misét, de az idén a hívek nagy megbotránkozására megfélekedett róla a község derék plébánosa, Szekrényi Lajos. Ugy történt az eset, hogy a főtisztelendő ur nagyon el van ujjában foglalva a néppárt javára szolgáló korteskedéssel s mivel úgy gondolta a jó pap, előbbrevaló a politika, mint az Isten és a király, nem misézett a király születésnapján. Az előjáróság s a pénzügyőrség nem sejtve azt, hogy a plébános ur fontosabb dolgokkal van elfoglalva, megjelent a templomban, de hiába. A pénzügyőrök erre elmentek a plébániára s kérdőre vonták a szent atyát, aki azzal felelt, hogy:

— Egészen elfelejtettem a dolgot!

A simándi hívek természetesen nem hagyják a dolgot annyiban s most egyenesen a kalocsai érsekhez fordulnak azzal a kérelemmel, hogy foszsa meg a derék papot plébániájától s adja át Zichy Nándornak néppárti kortesnek, a mely pályára több hivatást érez magában, mint a lelkipásztorkodásra.

+ **Elpusztult község.** Tegnap, d. u. 2 óra tájban a Zemplénmegyei Tőke-Terebes községben oly nagy tűz ütött ki, a mely házat, s ezekhez tartozó melléképületeket u. m. csűröket, magtárakat, amelyekbe a napokban hordták össze az élelet, hogy azt kicsépeljék, — hamvasztott porrá; s több családott tett koldussá, mivel sem a termés sem a lakóházak behizosítva nem voltak. — Az okozott kár megközelíti a 200,000 forintot. — Az elpusztított községben óriási a nyomor. A szerencsétlen károsultak azt sem tudják, hová hajtsák le a fejüket.

+ **Rászedett vőlegény.** Furesa lakodalmat ültek a minap a bodrogközi Pácsinban, Silber Jakab házában. Egy R-t. nevű szegénysorsu fiatalember feleségül vette Silber nevelt leányát. A polgári esketés annak rendje és módja szerint végbement s a fiatal pár boldogságából még csak az hiányzott, hogy a ritus szerint is megáldassék a frigykötésük. Össze is gyűl már a násznép, hogy jelen legyen az ünnepélyes aktuson, amikor a vőlegény az arósa ígéretére hivatkozott, kérte a 150 forint hozomány átadását. A menyasszony rokonai azonban csak ötvennégy forintot adtak a vőlegénynek s figyelmeztették, hogy érje be ezzel az összeggel is, mert az már másképp nem lesz, hiszen a menyasszony már ugyanis hitese felesége, s ha úgy tartaná a kedvük, még ezt az ötvennégy forintot sem kellene megadniok. A vőlegény azonban kötötte magát az ígéretéhez és a 150 forintokhoz. Ezzel szemben a rokonság az erősebbnek az álláspontjára helyezkedett s alaposan elpáholta a követelőző férjet. A férj meg is puhult egy kissé, csak azt kívánta, hogy a hiányzó 96 forintot adjanak neki váltót, a mit a rokonok készséggel meg is tettek, tudván azt, hogy a vőlegény, illetve az ifju férj nem ismeri a betűt. Másnap a boldog férj bement Sátor-alja-Ujhelyre — mint ottani levelezőnk írja, — hogy értékesítse a váltót. Nagy meglepetésére fölvilágosították a jámbort, hogy a váltó nem 96 forintból, hanem 95 krajczárról szól. A rászedett R-t. most a mézes hetek elején följelentést tett rokonai ellen család és — testi sértés miatt.

+ **Gróf Sztáray gyilkosa.** Garbely József asztaloslegény, akit gróf Sztáray István meggyilkolásának gyanújába fogták — mint Sátor-alja-Ujhelyről írják — a fölmerült súlyos gyanuok dacára sem akar vallani, sőt a vizsgálati fogságot megfőlebbezte. A kassai királyi tábla azonban továbbra is elrendelte Garbely vizsgálati fogságban való tartását. A belügyminiszter ma arról értesítette a sátor-alja-ujhelyi ügyészséget, hogy a gyil-

kos kézrekerítésére 1000 forint jutalomdíjat tűz ki. Különben az a kéz, mely a gróf életét kioltotta, most sem pihen. Csak a napokban mérgezték meg a sztárai uradalom sértés-állományát, aminek következtében számos sértés elhullott, most pedig a kastély egyik melléképületét gyújtották fel, amely a benne levő élelmiszerekkel együtt elhamvadt. A csendőrség nagy erélyvel folytatja a nyomozást.

+ **Megégett uriasszony.** Megrendítő szerencsétlenség érte tegnap Dávid Lajos, kigyó-i református pap feleségét. Este égő lámpával keresett valamit a szobában, s a láng becsapott a lámpában levő petróleumba. A lámpa fölrobbant s a papné ruhája egy pillanat alatt lángba borult. A szegény asszony kiszaladt az udvarra, a hol a szél még jobban szította a lángot. Sikoltására férje és a háziak össze szaladtak s hirtelen letépték róla a ruhát. De akkorra már úgy összeégett, hogy aligha menthetik meg az orvosok.

Mozaik.

× **Házasságközvetítés kutyák számára.** Egy nemeslelkű párisi urnő, aki alighanem tagja valami állatnemesítő kongresszusnak bizonyára magasabb etnikai szempontok által vezéreltetve házasságközvetítő irodát rendezett be kutyák számára. Akinek nemes vérből származó-kutyahölgye van és nem akarja, — hogy az hozzá nem méltó nemzedéknek adjon élelet, teljes bizalommal a kutyaházasságközvetítőhöz fordul, a ki a legelsőbb kutyakörökkel tart fenn összeköttetést és pénztér és jótéért a fajbéli kutyahölgyeket a legjobb családból származó kutya gavalérokka házasítja össze. — A legtöbb esetben persze csak konvencionális házasságokról van szó mert tiszta szerelem a századvégi kutyák keblét nem igen dagaszítja.

Lázás, lesújtó küzdelemben állasz
Forrongó szíved szenvedélyivel,
Nécs már hited az igaz szerelemben,
S Lüségben, esküvésben kétkedel.

Tudod, családítál S derűtött virágra
Verőfény többé nem mosolygana?
Tavas: korodban könnyű a felejtés,
S ne volna már sebeknek balzsama?

Lásd agg vagyok. A szerelem ösvényén
Tevelgő szíved gyakran vérezett,
De édes volt vonagló szenvedésem,
És nem sajnáltam omló véretem;

Mert túske és rög arra tanítottak:
Szerelmem csak mi földön tödvött ad,
S a zárt, rideg magánytal jobb a szívnek,
Szeretve hegyba szenved s megszakad.

Ford: Bogdánfy Lajos.

× Olcsó utazás.

A napokban egyik szabolcsi járásorvost éjjel után felköltötték. Egy paraszt ember hívta feleségéhez, a ki már-már halálán van. Az orvos befogatott és a paraszttal utnak indult, több kilométernyire levő helység közelében a paraszt valami ürügy alatt leszállt a kocsirol, de az orvos hiába várta, mert a paraszt kerekelt oldott. A járásorvos, minthogy a községben senkisé tudott semmiféle beteg asszonyról, bosszusan hazatért.

Néhány nap múlva az orvos a következő levelet kapta:

„Igen tisztelt orvos ur!
Nagyon le vagyok kötelezve, hogy hazavitt Lehetetlen volt kocsit kapnom, az idő pedig iszonyu volt és így az ön kocsiját kellett használnom. Remélem, nem veszi rossz néven a kis alkalmatlankodást.“

× **Elismert tehetség.** Látogató érkezik egy híres műépítőhöz, a ki igen szívesen fogadja őt.

— Jó reggelt, kedves Tar uram. Talán ismét házat akar építtetni?

— Nem én. Csak azt jöttem megkérdezni hogy nem fogadna-e be a fiamat az irodájába? Az ön vezetése alatt kétségtelenül kitűnő építész válnék belőle.

— Hát van tehetsége a műépítészethez?

— De milyen! Látná csak azt a tyuk-

ketreczet, a melyet a saját tervei szerint építtetett.

— Hm . . . és mi nevezetes van ebben?
— Azt mondta, hogy tíz forintba fog kerülni és ötvenbe került.

*
Bolyongva a sirom körül, ha jársz
S megállitnak a remegő virágok;
Tűzd szőghajadba a mit ott találsz:
Ök a szívemből nyiló édes álmok.

Szerelmem, mit nem mertem elrebegni,
Dalok, miket nem birt a szárnyuk el:
Most álmat virágszínük lefesti
S a dalt, illatban érzi a kebel!
Ford: Folszeghy Dezső.

× A csoda.

— Uraim és hölgyeim, szólt a hypnotizáló, midőn legujabb mediumát jelentette be ezuttal igen érdekes bizonyítékát fogom nyujtan. a hypnotikus erőnek. Annak az urnak, a ki egyelőre kint vár, az önök szemeláttára öt forintot fogok kölcsönözni.

— Hiszen az nem művészet, szólt valaki.
— Igen ám, felelt a professzor a biztos diadal hangján, de azt is elérem, hogy hypnotikus álmban ismét visszaadja nekem a pénzt.

A mester óriási tetszést aratott.

*
× **Biztos szer.** A beteg szörnyen panaszodik az orvosának.

— Nézze, kedves doktor ur, álmatlanságban szenvedek. A legkisebb zajra is felébredék és ha olyankor, a mi éjjelenként megtörténik, a macskák megkezdik nyávogásukat, vége a nyugalmamnak.

— Ez a por, felelt a doktor, mialatt megírta a vényt, teljesen ki fogja önt gyógyítani.

— És mikor vegyem be, doktor ur?
— Egyáltalán nem. Egy kis tejbe egyszerűen odaadja a macskáknak.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatózsdá.

— Weisz József Budapesti terménybizományi czég jelentése.

Debreczen, aug. 26.

Készaru 10—15 krral olcsóbb.

Oszi buza	6.73—6.75.
Tavaszi buza	7.07—7.08.
Oszi rozs	5.74—5.76.
Tavaszi rozs	6.06—6.08.
Oszi zab	5.24—5.26.
Tavaszi zab	—
Tengeri uj	3.80—3.82.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya

1896. aug. 26.
Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 400 klgron felüli sulyban (56— krtól 57 krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) —54— krtól 57— kigr. Fialat nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 kgr. sulyból) — krt — krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) —56 krtól 57— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —56— krtól 57— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —55— krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi augusztus hó 23. napján volt készletben: 3774 darab 1896. évi augusztus hó 24. napján felhajtattott — drb 1896 augusztus hó 24. napján elszállitotta 313 drb. 1896. aug. hó 25. napjára maradt készletben 3661 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

véve lél
összeszo

bad e p
ból zok
gás, me
e zokog

édes Mi
szorosan
hánul r

értelek
A
mit nem
indulása
jon besz
valja fe
kétkedn

nyom, k
met, b
fogatni,

— cza csak
lyos bek
dulások
törvény
a mint
elfogatá
pal ham
hon aka
gondolt
tudjon l
embert,

gem ug
tört ki
előbb m
got. E

látja. É
vánja;
val, és
kém m
ragraph
készerk
len emb
tiz éve,
ért eng
ember n
telen g
hetik, é
magát é
rejtőzik,
cipeli r
És ha r
előbb m
nála, h

— H
hiábava
nak mi
semmisi
elővgyá
szakadá
Maga, M
a birón
birnia t
darva m
kat tük
ki kelle
get, me
kimerül
mat áll

A
gata a
Zellin
zott, ut
Söt sziv
miért ig
még se
csakugy
Ne
igy vag

CSARNOK.

Az utolsó óra.

Irtá : B. V. Fordította : Kalocsa Róza. (Folyt. és vége.)

— Mike, kezdi Zellin mind nehezebben véve lélegzetet, s az erős férfi keble annyira összeszorul, hogy felkiált :

— Mike! — hiszen szabad vagyok, szabad e pillanattól fogva. És most szíve mélyéből zokogás tör ki és az a görcsös szorongás, mely mellét, torkát összeszorította, most e zokogásba kezd felengedni.

— Édes, drága, szegény feleségem — édes Mikém, térdre borul mellé s karjaival szorosán magához öleli. A nő ijedten, mereven bámul rá, gondolatai összezavarodnak.

— Istenem, Istenem! Adolf, mi ez? nem értelek!

A férfi halkán, akadozva mordja neki, a mit nem ért, idő kell hozzá, míg roppant felindulását annyira legyőzi, hogy érthetően tudjon beszélni. A csendőr közelükben áll, csóválja fejét, úgy tekintget mindenfelé, mintha kételkedne a Zellin józan eszében.

— El kell vinnem őt magammal, asszonyom, kezdé : meg kell tennem kötelességemet, bármily nehezemre essék is. Tessék befogatni, ennek meg kell lenni.

— Mike, ujjong Zellin felemelt fővel, arca csakugy ragyog, lelke megszabadult a súlyos békötől, most, most a tizenkét óra kondulásakor minden elévült — elévült! A törvény megszünt üldözni. Istenemre, úgy van, a mint irtam. Most már nem ér semmit az elfogatás. Könnyelműség volt tőlem egy nappal hamarabb hazajönni, de minden áron itthon akartam lenni születésem napján és nem gondoltam meg, hogy a sors olyan kegyetlen tudjon lenni, és elém vezesse azt az egyetlen embert, a ki mindent elronthatott.

— Ezer menykő, ha ez igaz, akkor engem ugyan szépen bolonddá tett Zellin ur, tört ki most a meglepett csendőr. Azonban előbb majd közelebből megvizsgáljuk a dolgot. E szavaknál csipőjére tette kezét.

— Tegyen úgy, Möbius, a mint jónak látja. Én befogatok és önnel megyek, ha kívánja; beszélni fogunk a törvényszéki bíróval, és megfogja látni, hogy úgy van, a miként mondtam. Hiszen a büntető törvény paragrafusait úgy tudom könyv nélkül, mint a kétszerkettőt: — tíz év alatt elévül a véletlen emberölés büntetése és ma volt, éppen ma tíz éve, a mikor az a szörnyű szerencsétlenség ért engemet. De csak képzelje el Möbius: az ember mindössze is arcul akar ütni egy szemtelen gazembert, — ez bárkivel is megtörténhetik, és az ember egyszerre csak azon veszi magát észre, hogy gyilkos, és tíz évig kóborol, rejtőzik, mint Kain és ráadásul halála napjáig czipeli magával azt a szörnyű öntudatot! . . . És ha most én éjfél tizenkét óra előtt a bíró elé hurczoltatom, Mike ha csak valaki jelentené nála, hogy elfogtak és a bíró azt mondja : „Holnap kihallgatjuk.“ — akkor minden hiábavaló lett volna, oh, Mike! mert a bírónak minden legkisebb ténykedése megsemmisíti az elévülést! Akkor minden kínos elővigyázat, a rettegés, a tíz éves iszonyu elszakadás szeretteimtől — minden hiában! . . . Maga, Möbius, még ha elfogott volna is, csak a bírónak nem volt szabad arról tudomással bírnia tizenkét óra előtt! Mindezt csakugy hadarva mondta el, a mi gyötrelmes gondolatokat titkon őrzött magában, azt most egyszerre ki kellett tárnia, mint valami titkos betegséget, melyből meg akarunk gyógyulni. Most kimerülten hallgatott el; hiszen annyi izgalmat állott ki e pár óra alatt.

A csendőr összeráncoló homlokkal hallgata a beszédet. Őt nem érthette vád, a miért Zellin kérelmének engedve pár órát várakozott, utasításától egy hajszálnyira sem tért el. Sőt szíve mélyében tán még örült is neki, a miért így fordult a dolog. Hanem az a tény még sem volt eltörülhető, hogy őt, a csendőrt csakugy orránál fogva hurczolták meg.

Nem tudom, hogy ez a dolog összevág-e így vagysem, Zellin ur, mondá bosszusan és

gorombán. Azt ítélje meg a törvényszék. Nekem kötelességemet kell teljesítenem és követelem, hogy . . .

Természetesen, önnek igaza van, szakítá félbe Zellin. Eredj Mike, költsek fel a kocsi, fogjon kocsiba azonnal — ilyen időben gondolom jobb lesz a kocsis mint a szán.

Az asszony felállt. Két kezét keblére szoritva hallgata férjének a magyarázatát, miközben hol a férjére, hol a csendőrrre villantak szemei. Most egyszerre megragadva férjének mind a két kezét :

— Adolf mondá neki remegő hangon, mond becsületszavadra, hogy igaz az a mit most mondtál? Igaz, hogy elévült az az ügy? Igaz, hogy a törvény nem üldöz többé, és most már nem zárhatnak el? Mondd, én el vagyok készülve.

— Esküszöm arra a halálos rettegésre, a mit a mai estén kiállottam, Mike, a dolog ugyan, — legtudósabb ügyvéd kutatta ki ezt nekem.

A férfiak bementek a városba a zárt kocsiiban védve voltak az éjjeli fergetegtől. Egy pár óráig ott tartóztatták Zellint, de bíró aztán mosolyogva kívánt neki szerencsét és elbocsátotta.

A szegény Zellint mégis jól informálta ügyvéde.

Hanem csendőr Möbius csak még sem szereti, ha a dolgot előhozzák neki, még most sem, a mikor már évek multak el azóta : — csak évenként egyszer tesz kivételt, a mikor Zellinné kocsijával megáll háza előtt és egész évre való zsirt, lisztet, főzelékfelét rakat be kamrájába.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Múzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zene-estély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap estenként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Veres Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királyi“ vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veres Tóni játszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/6—1/9 óra közt sétatangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corso“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Veres Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházba minden hétfőn este Veres Tóni zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utczai „Otthon“-ban zeneestély hetenként háromszor.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti (zóna) idő szerint.

Debreczenből indul :

Table with columns for destination (Budapest-Nagyvárad-felé, Budapest-felé, P.-Ladány-Nagyvárad felé, Csak P.-Ladányig vegyes vonat, Szatmár-M.-Sziget felé, Szatmár-M.-Sziget felé, Csak Szatmárig, Miskolcz-Kassa felé, Miskolcz-Kassa felé, Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé, Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé, H.-Böszörmény-Büd-Szt.-Mihály felé, Füzes-Abony felé, Ohat-Köcs-Polgár felé, Derecske-Nagy-Léta felé) and departure times.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.

2) Közvetlen kocsis Kassára érk. 3 ó. 30 p.

3) Poprád-Felkára érk. jun. 15-től szept. 15-ig.

Budapestre érkeznek :

a hajnali 4 órakor induló sz. vonat . . . déli 12 ó. — p. a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u. 1. ó. 50 p. a déli 12 ó. 36 " " sz. v. este 8. ó. 10 p. az este 10 ó. 31 " " reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul :

a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel 9 ó. 40 p. az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 2 ó. 15 p. az éjjel 2 ó. 40 " " sz. v. este 7 ó. 05 p.

" " 2 " 40 " érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átazálással) este 9 ó. 15 p. a reggel 7 ó. 20 p.-kor érkező sz. v. éjjel 11 ó. —

Debreczenbe érkeznek :

Budapest-Nagyvárad felől délután 3 ó. 47 p. " " " gyorsvonat este 7 ó. 09 p. " " " éjjel 2 ó. 40 p. reg. 7 ó. 20 p.

Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy. v.) reggel 5 ó. 12 p. M.-Sziget-Szatmár felől reggel 7 ó. 50 p. " " " délután 12 ó. 16 p. " " " este 10 ó. 16 p.

Csak Szatmártól este 5 ó. 58 p. Kassa-Miskolcz felől reggel 8 ó. 07 p. Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől déli 12 ó. 21 p. Kassa-Miskolcz felől este 7 ó. 50 p.

B.-Szt.-Mihály— (vásártérre reggel 8 ó. 03 p. m. á. v. hoz " 8 ó. 17 p. H.-Böszörmény felől (vásártérre este 6 ó. 30 p. m. á. v. hoz " 6 ó. 49 p.

Füzes-Abony felől vásártérre délután 5 ó. 20 p. Füzes-Abony felől m. á. v.-hoz " 5 ó. 32 p. Ohat-Köcs-Polgár felől vásártérre reggel " 7 ó. 40 p. " " " m. á. v.-hoz " 8 ó. — p.

Nagy-Léta-Derecske felől r. 7 ó. 25 p. d. u. 8 ó. 18 p. 1) Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig este 10 ó. 37 p. gy. v. 2) Közvetlen kocsis Kassáról ind. 12 ó. 31 p. d. u.

Bérekocsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Két lovas' and 'Egy lovas' and rows for 'I. Napszámra', 'II. Óraszámra', 'III. Egyes járatokért', 'IV. Meghatározott járatok'.

8034.

1896.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanácsintézet Földmives iskolájánál Debreczen szab. kir. városnak három alapítványi helye üressébe jövéen, felhivatnak azon 17 évet már betöltött legalább irni, olvasni az alsó műveletekkel számolni tudó debreczeni születésű és illetőségű ifjak, kik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhájják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket a f. évi Szeptember 20 ig a Városi Tanácshoz adják be.

Debreczen, 1896. Augusztus hó 22.

A Városi Tanács.

SCHWARZ MÁRTON

Ingatlan- és Jelzálog-kölcsön

KÖZVETÍTŐ IRODÁJA

DEBRECZEN, Miklós-utca sarkán 1904. sz.

(A Frohner szállodával szemben.)

Földbirtokok, házak, erdők, tanyák,
kaszálók és szőlőskertek vétele, el-
adása és haszonbérbe adása

a leggyorsabban eszközölnének.

Jelzálog-kölcsönök

házakra és földbirtokokra 32 és 42
évi törlesztésre, kedvező törlesztési
feltételek mellett, gyorsan, pontosan
és diszkréció mellett eszközölnének.

Lakások kiadása
eszközölnetik.

Beiratások és felvilágosítások dijta-
lanul eszközölnének.

Díjak csak az ügyletek sikeres lebonyolítása után fizetendők.
Vidéki levelekre azonnali válasz adatik.